

ሰንበት ዘመስቀል

መስከረም 20 2011 ዓ.ም. (9/30/2018)

መዝሙር: ዝንቱ ውእቱ መስቀል ።

ንባባት:

1. ፩ቆሮ 2:1-12፣ ፩ጴጥ 2:20-ፍ፣ ግ.ሐ. 4:19-31፣ ሉቃ 9:18-28
2. ዘጉልቅ 21:4-9፣ ፍሊጲስዩስ 2:6-11፣ ግ.ሐ. 2:22-37፣ ዮሐ 3:13-17።
3. 1ቆሮ 1:17-ፍ፣ 1ጴጥ 4:1-12፣ ግ.ሐ. 2:22-37፣ ማር 8:27-ፍ።

ምሰባክ:

1. ወወሃብኩም ትእምርተ ለእለ ይፈርሁክ፣ ከም ያምስጡ እምገጸ ቀስት፣ ወይድኃኑ ፍቁራኒክ።
2. ወአጽንኦ እግዚአ ለዝንቱ ተሠራዕከ ለነ፣ ውስተ ጽርሕከ ዘኢየሩሳሌም፣ ለከ ያምጽኡ ነገሥት አምኃ። “ኦ አምላኽ ሓይልኻ ግለጽ፣ ስለቲ ኣብ ኢየሩሳሌም ዘሎ መቐደስካ ነገስታት ውህበት ከምጽኡልካ እዮም” መዝ. 68:28-29።

መዝሙር: ንትርጉም መስቀል ክንገልጽ ከምዚ እናበልና ንዝምር:-“መስቀል ብሓቂ ድንቂ እዩ፣ ኣብ ብርቱዕ ነገር ሠናይ ንምግባር ብቐሊል መገዲ የጽንዓና፣ መስቀል ኃጢአት ይምሕር፣ ጻድቃን ካብ ደብረ ልዑል ኃጥኣን ካብ ምድሪ ካብ ማእከል ኩነቴን ጸውዑ፣ ንኖና ጽዮን ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ማዕበል ሃድኣላ፣ ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ደቂ እስራኤል ብእግሪ ተሳገሩ ንሕና ብሓይሊ እዚ መስቀል ረድኤት ከም ዝውሃብ ንኣምን፣ መስቀል ኣብ ማእከል ጸላእቲ ረዲኤትን ኃይልን ጽንዓትን ድኅነትን ምዃኑ ንኣምን መስቀል ኃይልናን ጸግዕናን እዩ”።

ድሕሪ ብዓለ መስቀል ሲዒቡ ዝርከብ ሰንበት ሰንበት ዘመስቀል ይብሃል ንትርጉም መስቀል ክነስተንትን ዘዘኻኸር ሰንበት እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ “ቃል መስቀል ነቶም ዚጠፍኡ ዕሽነት እዩ፣ ንኣና ነቶም እንኣምን ግን ኃይሊ አምላኽ እዩ” (1ቆሮ 1:18) እናበለ ርድኢት መስቀል ኣብ እምነትና ይሕብረና። ቀጺሉ ኣነ “ነቲ ስተሰቕለ ክርስቶስ እዩ ዝሰብኸ” እናበለ ኸኣ ማእከል ስብከቱን ተልእኮኡን መስቀል ከም ዝኾነ ይነግር። ኣብ ጸሎተ ማኅሌትና ነዚ ዝመሳሰል “ተፈጸመ ተስፋ ኣበው በማርያም ድንግል ወቀራንዮ ተተክለ መድኃኒት መስቀል” እናበልና ኣብ ኃብ ቀራንዮ ምእንታና ዝተፈጸመ ናይ ኩሉ ምስጢር እምነትና መሰረት ከም ዝኾነ ንገልጽ።

መስቀል ፍሉይ ምልክት እዩ። ድሕነትና የዘኻኸር፣ ፍቕሪ አምላኽ ንደቂ ሰብ ይነግር። ኣብ መስቀል ዝተገብረ ፍቕሪ አምላኽ ንኣና ንደቂ ሰብ ልዕሊ ተፈጥሮና ዝኾነ ርክብ እዩ ፈጠሩልና በዚ ኸኣ ሓደስቲ ፍጥረት ምስ አምላኽ ዕርቂ ተአዊጅልና።

ሓደ ካብቲ መለለዩ ዘመና ብዙሓት መስቀል ዘይብሉ ሕይወት ቀሊልን ምቕትን ዝመልኦ ሕይወት ብዘይ ዝኾነ ጸገምን፣ ተጋድሎ ክመርሑ ይደልዩ። ብዙሓት ኣብ ትሕቲ መስቀል ደው ክብሉ ይደልዩ “ካብ መስቀልካ ውረድ” ዝብሉ ይመስሉ። ናይ ሎሚ ሕብረተሰብ ዝኾነ ስቓይ

ክዕገስ ይኸብደ። ብርግጽ ስቃይ ቀሊል ወይ ጥዑም ማለት አይኮነን ኩኖ ስቃይ ዘሎ ግርማን ክብርን ክንርኢ ክንክእል አሎና። ብዙሓት ሰማዕታት ቅዱሳንን ነዚ ክርእዩ ስለ ዝኸአሉ ቦቲ ዝተጓነፎም ስቃይ ወይ ክበድ ፈተናን ስቃያትን ክሸነፉ አይከአሉን።

ብዙሓት ካባና ፍሉይ መስቀል ምስ ወረደና ስለምንታይ ንአይ? ስለምንታይ ክሳብ ይደልየኒ? እናበልና እናጉሄና ንሓትት። አብ ሓቂ መሰረት ገርና እንተ ርእና ግን ትርጉም ሕይወት ንጹር ዝኸውን ካብ ስለምንታይ ዝብል ሕቶ ናብ ንመን ዝብል ምስ አምራሕናዮ ብዝያዳ ክንርኢ ንኸእል። ስቃይ መከራ አብ ሕይወት ደቂ ሰብ ክወርድ እንከሎ ፍሉይ ትርጉም አልእ። አብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኸአልና አብኡ ትርጉም ሕይወትናን ንሕቶና መልሲ ክንረክብ ንኸእል። ብርግጽ ክንሳቕን ጸገማት ክበዝሓና እንከሎ መልሲ ንደሊ። ጥዑም ዘረባ ወይ ምድንጋጽ “አጀኻ/አጀኺ ክሓልፍ እዩ፣ ምእንቲ አምላኽ ኢልካ ተቐበሎ ዝብል ንጸገማትና መልሲ አይኮነናን እዩ። ጸገማት ከም ሕዱር ሕማም፣ ሞት ናይ እንፈትዎ ሰብ፣ ከምኡ አብ ርክባትና ከቢድ ፈተና ክወርደና እንከሎ ፍሉይ ቃንዛ እዩ ዝፈጥረልና ሽዑ አብ ውሽጥና አቲና ክንሓትት ንግደድ። ስለምንታይ እዚ ወራዱኒ ወይ ረኺቡኒ እናበልና አብ መሰረታዊ ትርጉም ተፈጥሮን ከምእንምለስ ይገብረና።

ብሓቂ ክንርእዩ ከሎና አብ ጽንኩርን ከቢድን ጸገማት እንከሎና ወይ አብ አምላኽ ንቐርብ ወይ ከአ ጨሪሽና ካብ አምላኽ ንወጽእ። “ዝኾነ አሰርይ ክስዕብ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ መስቀሉ ጸሩ ኸአ ይሰዓበኒ” (ሉቃ 9:23) እናበለ ትኽ ዝበለ መጻዕታ ክርስቶስ ነቶም ዝአምንዎ ዝብሎ ንርኢ። ንመስቀል ተሓጉስካ ምቕባል፣ ንግላዊ መስቀል ወይ መሳቕል ክንቅበል ካብቲ ሓደ አድላዩ ነገራት ምስ ክርስቶስ ክንጉዓዝ ንደሊ እንተ ኾና ዝገልጽ እዩ። ንክርስቶስ ክንስዕብ እንተ ኾና ግድን መስቀል ክህልወና አለዎ። ብዘይ መስቀል ንክርስቶስ ክንስዕብ አይንኸእልን ኢና። ክርስቶስ ንመስቀል ሓንሳብ ምስ ተሰከሞ ክሳብ ዝመውት ካብኡ አይተፈለን ንሕና እውን ዘሎና መስቀል ክበዱ ብዘየገድስ ክሳብ መወዳእታ ክንጸር እዩ ድላይ መድኃኒና።

ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብምሉእ ተረዲኦም አብ ዓድና እውን እዚ ስለ ዝተረድኦም ምልክት መስቀል አብ ኩሉ ክርእይዎ ደልዮም፣ አብ ግንባሮም አብ ክዳውንቶም አብ ዝሓውቶም አብ ኩሉ ምልክት መስቀል ከምዝርከብ ገሮም። ሕይወትና መስቀል ዝመልኦ ክኸውን እንከሎ ሽዑ አብ ክርስቶስ አሎና ዝብል ርድኢት ፍሉይ ፈተና ከምዝሓልፉ ገርዎም። መስቀል ክወርዶም እንከሎ ከም ዓቢ ህያብ መጋበሪ ድሕነት ገሮም ይወስድዎ ስለ ዝነበሩ ኩኖ መስቀል ዘሎ ክብርን ግርማን ክርእዩ ክኢሎም።

እሞ ሎሚ መስቀልካ/ኪ አበሎ ተሰኪምካ/ክዮ ዘሎኻ? ሰባት ክበድ መስቀልካ ርእዮም እንታይ ይብሉኻ? ምስካም መስቀል ከቢዱካ የማን ጸጋምዶ ትብል አሎኻ ወይ ጸርካዮ ትጉዓዝ አሎኻ? እዝን ካልእን አብ ሕይወትና ክንጸሮ ዘሎና መስቀል የዘኸክር። ፍቕሪ መስቀልና መለልዩ ሕይወትና ገርና ብምጻር መስቀልና አብነታውያን ክንከውን እዩ ድላይ መድኃኒና።

አብ ግዝኣት ሮማውያን ነቶም ሮማዊ ዜግነት ዘይብሎም ብስቕለት ይቐጽዕዎም ነሮም ሮማዊ ዘግነት ዘልኦ ግን ብሴፍ ክሳዱ ይመትርዎ በዚ ምክንያት እዩ ቅዱስ ጳውሎስ ብሴፍ ክሳዱ ዝመተርዎ ጴጥሮስ ግን ብስቕለት ዝሞተ። ሮማውያን ብስቕለት ክቐትሉ እንከለዉ ዝለዓለ ጭካኔ ዝመልኦ መቐጸዕቲ ክፍጽሙ እንከለዉ እዮም ዝገብርዎ ዝነበሩ። አይሁድ ነዚ ጨካን ሞት አብ መስቀል ስቕለት ይፈልጥዎ ነሮም እዮም። ብዙሓት ናይ ፖሎቲካ እሱራት ብብዝሒ ብናይ መስቀል ሞት ይቐጽዑ ነሮም እዮም። ስለዚ ኢየሱስ ንሓዋርያቱ “ክስዕበኒ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ ዕለት ዕለት መስቀሉ ጸሩ ይሰዓበኒ” ኢሉ ክዛረቦም እንከሎ ጽቡቕ ገሮም ይርድእዎ ነሮም እዮም። አብ መስቀል ምማት ጽቡቕ ገሩ ይርድኦም ነሩ እዩ።

ሉቃስ ወንጌላዊ ኦብ 9:24 ከምዚ ይብላል “እቲ ንነፍሱ ኼድጎና ዚደሊ ኼጥፍኦ እዩ፤ እቲ ንነፍሱ ምእንታይ ዜጥፍኦ ግና ኼድጎና እዩ”። ኦብ ታሪኽ ሓደ ኢየሱስ ጥራሕ ከምዘሎ ክንእምን ኣሎና፤ ንሱ ጥራሕ ኸኣ እዩ እቲ ዝተሰቐለ ዝሞት ዝተንሥኦ። ክርስትና ብዘይ መስቀል ክርስትና ኣይኮነን፤ ብመስቀል ክርስቶስ ጥራሕ ኢና ድሕነት ረኺብና። መስቀልን ሞትን ክርስቶስ እምብኣር ሕመረት እምነትና እዮም፤ ካብ መስቀል ርሒቕና ወይ ሃዲምና ክንርከብ ኣይግባእን።

ጸገም ክወርደና እንከሎ ወይ ከቢድ ፈተና ኦብ ሕይወትና ኦብ ጸዋዕታና ክወርደና እንከሎ ከም መርገም ወይ እውን ከም ሓደ ከቢድ ተጽዕኖ ወይ እውን ዕድልና ሕማቕ ኮይኑ ዝወረደና ገርና ክንርእዮ የብልናን። ብጽእቲ ኣደ ተረሃ (Mother Teresa) ሓደ ጊዜ ከምዚ ኢላ “ስቓይ ሓደ ካብ ምልክታት ኦብ ጥቓ መስቀል ኢየሱስ ከምዘሎና ዝሕብር፤ ከም ዝሰዕመና ዝገብርን ከም ዘፍቅረና ዝገልጽ ኦብ ስቓይ ክንሳተፍ ዕድል ዝህበና እዩ” እናበለት ምስጢር ስቓይ ወይ መስቀል ትገልጽ። ብዘይ ጥርጥር ብዙሓት ዓይነት ስቓይት ኣለዉ ክንፈልጦምን ክንገልጸምን ዘይንኸእል፤ ስለዚ ትርጉም ስቓይ እንርድኦ ኦብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኸኣልና ጥራሕ እዩ።

ኦብ መጽሓፍ Thomas a’ Kempis “ንክርስቶስ ምምሳል” ወይ “ኢሚታስዮ” (፪ይ መጽሓፍ ምዕ. 12:20-25) ብዛዕባ መስቀል ክገልጽ እንከሎ “መስቀል ወትሩ ተቐረባትልካ ኣላ፤ ኦብ ኩሉ ቦታ ትጽበየካ ኣላ፤ ናብ ዝኸድካ እንተ ኸድካ ባዕልኻ ኦብ ርእስኻ ተሸኪምካ ኢኻ እትኸይድ ወትሩ ንርእስኻ ኢኻ እውን እትረክብ ናብ ዝኾነ ቦታ ሃዲምካ ከተምልጥ ኣይትኸእልን ኢኻ። ናብ ላዕሊ እንተ ደየብካ ናብ ታሕቲ እንተ ወረድካ ወይ ናብ ውሽጢ እንተኣቶኻ ኣብዚታት ኩሉ መስቀል ኣሎ። ውሽጣዊ ናይ ልቢ ሰላምን ናይ ዓወት ዘለዓለማዊ ኣኸሊልን ክትረክብ እንተ ደሊኻ ኦብ ኩሉ ናይ ግዲ ትዕግሥቲ የድልየካ። ንመስቀል ተሓጉስካ እንተ ትሸከማ ንሳውን ተሸኪማትካ ናብቲ ንስኻ እትደልዮ መጨረሻ ዕላማኻ መብጽሓትካ። እዚ ከኣ ኣብቲ ሓሳረ መከራ ዝጭረሸሉ እምበር ኣብዚ ምድሪዚ ኣይኮነን። ሓንቲ መስቀል እንተ ኣሕለፍካ ምናልባት ካብኣ እትኸብድ ካልእ ብዘይጥርጥር ክትመጽኣካ እያ” ዝብል ነንብብ።

ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና መስቀል ከም ዝንጎፈና ተረዲእና መስቀልና ክንቅይር ዘይኮነ ነቲ ወሪዱ ዘሎ መስቀል ካብ ድላይ ኣምላኽ ከይወጸእና መጋብሪ ሰላምን ፍቕርን ሕድገትን ክንገብር ብቲ ወሪዱና ዘሎ ብዝያዳ ኣብ ኣምላኽ ክንቀርብ እሞ ሓግዘኒ እደክም ኣሎኹ ኣሰንየኒ ኢልና ክንልምን ከም ዝግብኣና መጽሓፍ ኢኒታስዮ ይነግር።

ንመስቀል ብግቡእ እንተ ተረዳእናዮ እሞ እንተ ጸርና ሰለስተ ዓበይቲ ነገራት ኣብ ግብሪ ንርኢ።

- **ኃጢአት ይመውት:** ሓደ/ሓንቲ ሰብ እምነቱ/ታ ኣብ ትሕቲ ጽላል ደም ነይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክገብር እንከሎ እቲ ሰብ እቲ ንዘለዓለም ይቕየር። ናይ ኃጢአት ሰንሰለት ይብጠስ (ሮሜ 6:14)፤ ሓደስቲ ፍጥረት ይኾኑ (2ቆሮ 5:17)። እዚ ከምብሓደስ ዝተወልደ ኣማናይ ሕይወቱ ኣብ ትሕቲ ኣርዑት ኃጢአት ኣይነብርን እዩ (ሮሜ 6:6)። ንመስቀሉ ዝጸውር መወዳእታኡ ክብርን ዓወትን እዩ። ኣብኡ ፍቕሪ ሰላም ትዕግስቲ ስለ ዝርከባ ኃጢአት ቦታ የብሉን።
- **ገሃነም እሳት ተሳቢራ:** ዝኾነ ኣብ ሞትን ትንሣኤን ክርስቶስ ዝኣመነ እሞ ቅዱስ ሕይወት ዝመርሕ ኣብኡ ሓዊ እሳት ዘለዓለም ኣይርከብን እዩ። “ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ እቲ ንቓለይ ዝሰምዕ ብቲ ዝልክኸኒውን ዝኣምን ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኣላቶ ንሱ ካብ ሞት ናብ ሕይወት ይሳገር እምበር ናብ ፍርዲ ኣይክበጽሕን እዩ” (ዮሐ 5:24)። ሮሜ 8:1 “ናቶም ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዘለዉ ኩነኔ የብሎምን” ይብላና።

- መንግስተ ሰማይ ተኸፊቱ፡ ደም ክርስቶስ አፍደገ መንግስተ ሰማይን ናይ ክብሪ ቦታን ይኸፍተልና። ንሓዋርያቱ ኣብ ቤት ኣብኡ ብዙኅ ማሕደር ከምዘሎ እሞ ከሰናድወሎም ከም ዝኸይድ ነጊርዎም። (ዮሐ 14:13። ኣብ ክብሪ ኣምላኽ ክንሳተፍ ሓንቲ መገዲ እያ ዘላ “ሰብ ካልኣይ ጊዜ እንተ ዘይተወልደ ንመንግስቲ ኣምላኽ ኪርእያ ከቶ ከም ዘይክእል ብሓቂ ብሓቂ እብለካ ኣሎኹ” (ዮሐ 3:3)። ሰማይ ዓድና ክንገብር ኣብዚ ምድሪ መስቀልና ክንጸውር ይግብእና።

መስቀል ኣብ እምነትና ፍሉይ ትርጉም ከምዘለዎ ተረዲእና ዕለት ዕለት ብሓዲስ መንፈስን ተስፋን ጉዕዞና ክንቅጽል ንዝኾነ ዝንገደና መስቀል ብፍቕሪ ተቐቢልና ክሳብ መወዳእታ ክንጸውር ሓግዘኒ ንበሎ።

ሕይወት ማርያም ሕይወት መስቀል እዩ ንኹሉ ፍቓድካ ይኹን እናበለት ሓሊፋቶ ሎሚ እውን ፍኖተ መስቀል ዘስተምሃርኪ ማርያም ንኹሉ ዝንገደና መስቀል ክንጸውር ንወድኺ ጸዋር መስቀል ለምንልና ንበላ።

ብሩኽ መስቀል ይግበረልና

ኣባ ንጉሠ ፍሥሐ